

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduste valdkond
Haridusteaduste instituut
Humanitaar- ja sotsiaalinete õpetamine põhikoolis õppekava

Laura Roodvee

KLASSI HALDAMIST KÄSITLEVA ÕPPEMATERJALI ARENDAMINE
INTERAKTIIVSETE ÜLESANNETEGA JA ÕPETAJAKOOLITUSE ÜLIÕPILASTE
ARVAMUSED NING SOOVITUSED ÕPPEMATERJALI ÜLESANNETELE

Bakalaureusetöö

Juhendaja: kaasprofessor Liina Lepp

Tartu 2024

Kokkuvõte

Klassi haldamist käsitleva õppematerjali arendamine interaktiivsete ülesannetega ja õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused ning soovitused õppematerjali ülesannetele

Klassi haldamine on õpetajate jaoks väljakutseks ja esineb vajadus valdkonna põhjalikuma ning praktilisema käsitlemise järele õpetajakoolituses. Bakalaureusetöö eesmärk oli arendada klassi haldamist käsitlevat õppematerjali interaktiivsete ülesannetega ja selgitada välja õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused ning soovitused arendatud õppematerjali interaktiivsetele ülesannetele. Õppematerjali arendamise käigus koostati 43 interaktiivset ülesannet. Valimisse kuulusid kaheksa õpetajakoolituse üliõpilast. Andmeid koguti nelja küsimustikuga Moodle veebikeskkonnas, kus asus ka õppematerjal. Andmeid analüüsiti kvalitatiivse induktiivse sisuanalüüsi ja kirjeldava statistika teel. Tulemustest ilmnis, et uuritavate arvates olid ülesanded tüüpide poolest mitmekesised, põnevad lahendada ja aitasid kinnistada loetut ning korrata sellest olulisimaid teadmisi. Soovitustena pakuti välja ülesannete raskusastme suurendamist, avatud küsimuste lisamist ja erinevaid võimalusi tagasiside andmise mitmekesistamiseks.

Võtmesõnad: klassi haldamine, distsipliiniprobleemid, veebipõhine õppematerjal, õpetajakoolituse üliõpilased

Abstract

Development of classroom management learning material with interactive tasks and teacher education students` opinions and recommendations for learning material tasks

Classroom management is a challenge for teachers and there is a need for a more thorough approach of the field in teacher training. The aim of this thesis was to develop a learning material of classroom management with interactive tasks and identify teacher education students` opinions and recommendations for the tasks. 43 interactive tasks were created. The sample included eight teacher education students. Data was collected with four questionnaires in the Moodle environment. Data was analyzed through qualitative inductive content analysis and descriptive statistics. The results revealed that according to the participants, the tasks were variable, exciting to solve, helped to revise the text. Increasing the difficulty level, adding open questions and different ways for feedback were suggested as recommendations.

Keywords: classroom management, discipline problems, web-based learning material, teacher education students

Sisukord

Sissejuhatus	4
Teoreetiline ülevaade	5
Klassi haldamise olemus ja vajalikkus	5
Ennetus- ja sekkumistegevused klassi haldamisel	6
Veebipõhise õppematerjali loomine	7
Metoodika.....	9
Õppematerjali arendamine.....	9
Valim	11
Andmekogumine	11
Andmeanalüüs	12
Tulemused	13
Arvamused veebipõhise õppematerjali interaktiivsetest ülesannetest.....	13
Soovitused veebipõhise õppematerjali interaktiivsete ülesannete arendamiseks	15
Arutelu.....	17
Tänu sõnad	20
Autorsuse kinnitus.....	20
Kasutatud kirjandus.....	21

Lisad

Lisa 1. Õppematerjalide ja ülesannete ülevaade Moodle kursusel “Klassi haldamise strateegiad”

Lisa 2. Uuritavate poole pöördumise kirja kuvatõmmis

Lisa 3. Uuritavate taustaandmed

Lisa 4. Uurimisinstrumentide kuvatõmmised

Lisa 5. Üliõpilaste hinnangud interaktiivsetele ülesannetele moodulite lõikes

Sissejuhatus

Õpetajad puutuvad oma igapäevatoos lisaks ainesisu õpetamisele paratamatult kokku distsipliiniprobleemidega, mille korral sekkumine võib alustavate õpetajate jaoks keerukaks ja ajakulukaks osutuda. Varasemad uurimused on kinnitanud, et just distsipliiniprobleemide lahendamine on alustavate õpetajate jaoks üheks suurimaks väljakutseks (Dias-Lacy & Guirguis, 2017; Remmelg, 2023; Suvi, 2022; Zhukova, 2018), millele kulub oluline osa tunni ajast ja sellega võib kaasneda ka õppekavast mahajäämine (Suvi, 2022). Lisaks on leitud, et ka alles õpetajaks õppijate seas on praktika jooksul murekohaks õpilaste distsipliiniprobleemidega toimetulek (Goh & Matthews, 2011).

OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS 2018. aasta tulemustest selgus, et klassi ja õpilaste käitumise haldamises hindasid end hästi ettevalmistatuks 50,8% Eesti 7. – 9. klasside õpetajatest, kes on lõpetanud viimase viie aasta jooksul (Taimalu *et al.*, 2019). Okas jt (2016) uurimuse tulemused näitasid, et õpilaste hinnangul on kogunud õpetajate tundides paremad tingimused õppimiseks, kui seda on algajate õpetajate puhul, mis võib olla tingitud erinevustest distsipliini hoidmisel klassiruumis. Samast uurimusest ilmnas, et alustavad õpetajad peavad ka endi sõnul tunnis korra tagamist oma nõrkuseks, millega neil keerukusi esineb (Okas *et al.*, 2016).

Õpetajate efektiivsete klassi haldamise meetmete rakendamine vähendab õpilaste häirivat käitumist klassiruumis (Oliver *et al.*, 2011). On ka selgunud, et õpetajate enesetõhusus, ehk “inimese usk oma suutlikusse tulla toime teatud ülesandega, saavutada konkreetseid eesmärke” (Haridussõnastik, *s.a.*, para 1) klassi haldamisel on seotud läbipõlemisega (Aloe *et al.*, 2013). Aldrup jt (2018) uurimuse tulemused näitasid, et õpetajad, kes hindavad oma klassiruumis esinevat oluliselt distsipliiniprobleeme, kogevad suurenenud emotsionaalset kurnatust ja vähenenud entusiasmi oma töö suhtes. Seega tuleks autori hinnangul fookus lisaks distsipliiniprobleemide lahendamisele suunata ka nendega seotud ennetustegevusele, vältimaks ebasobiva käitumise esinemissagedust ja sellega kaasnevaid probleeme.

Hunt (2021) uurimusest järeldub, et distsipliiniprobleemide lahendamine on õpetajate jaoks väljakutseks ja oluline on, et õpetajakoolituses seataks suuremat rõhku tulevaste õpetajate valmidusele probleemse käitumise korral sekkuda. Lisaks leiti ka Shank ja Santiago (2022) USA-s, alustavate õpetajatega läbiviidud uurimuses, et õpetajakoolituses läheneti klassi haldamise teemaatikale uuritavate hinnangul peamiselt teoreetiliselt ja see polnud piisav õpetajatöös klassi haldamisega toimetulekuks. Samast uurimusest järeldati, et

õpetajakoolituses on vajadus praktiliste lähenemiste järele seoses klassi haldamisega (Shank & Santiago, 2022).

Seega, varasematest uuringutest on teada, et klassi haldamise valdkonna ettevalmistuses on kitsaskohti nii alustavatel kui ka kogenud õpetajatel (nt Remmelg, 2023; Suvi, 2022; Taimalu *et al.*, 2019). Sellest tulenevalt on vajadus leida võimalusi temaatika põhjalikumaks ning praktilisemaks käsitlemiseks õpetajakoolituse esmaõppes. Käesolev töö annabki oma panuse klassi haldamise valdkonna õppematerjalide arendamisse. Esmalt aga antakse ülevaade klassi haldamise olemusest, ennetus- ja sekkumistegevustest klassi haldamisel ning veebipõhiste õppematerjalide loomisest.

Teoreetiline ülevaade

Klassi haldamise olemus ja vajalikkus

Klassi haldamise puhul on tegemist õpetajapoolse eesmärgipärase ja järjepideva tegevusega, mille toel ennetada käitumisprobleeme ja sekkuda nende esinemise korral (Aardevälja *et al.*, 2019). Normaalne distsipliin klassiruumis eeldab laia käsitluse järgi õppimist soosivate tingimuste kujundamist, mida taotletakse klassi haldamisega (Krull, 2018). Klassi haldamise eesmärk on seega luua keskkond, mis toetab õpilaste akadeemilist õppimist ja sotsiaalset ning moraalselt arengut (Postholm, 2013). Efektiivne klassi haldamine mõjub klassi keskkonnale positiivselt ja vähendab õpilaste ebasobivat, häirivat ja agressiivset käitumist klassiruumis (Oliver *et al.*, 2011). Õppetöö toimumise seisukohalt on klassi haldamine seega oluline selleks, et õpetaja saaks õpetada ja õpilastel oleks võimalus õppida (Cooper *et al.*, 2018).

On leitud, et klassides, kus esineb rohkelt distsipliiniprobleeme, on õpilaste akadeemiliste saavutuste ja motivatsiooni tasemed madalamad (Arens *et al.*, 2015). Ameerikas läbiviidud uurimusest ilmnes, et nende õpetajate tundides, kes on klassi haldamise strateegiate rakendamise efektiivsusel keskmised või sellest edukamad, on õpilased tunni tegevustesse aktiivsemalt kaasatud (Gage *et al.*, 2017). Lei jt (2018) meta-analüüsist järeldus, et õpilaste kaasatus õppetöösse on positiivses seoses akadeemiliste tulemustega ehk kõrgem kaasatus on seotud kõrgemate akadeemiliste tulemustega. Leiti, et õpilaste kõrged akadeemilised saavutused on seotud ka klassi haldamisega, millest viimase üheks oluliseks komponendiks on muuhulgas positiivsete suhete loomine õpilastega (Marzano & Marzano, 2003). Sarnaselt leidis Hallimäe (2021), et uurimuses osalenud teise ja kolmanda kooliastme õpetajad Eestis peavad olulisimaks distsipliiniprobleemide ennetustegevuseks õpilaste tundmaõppimist ja häid suhteid klassiga. Positiivsete suhete loomine õpetaja ja õpilaste ning

õpilaste endi vahel tagab positiivse klassi kliima, mis põhineb usaldusel, austusel ja hoolivusel (McLeod *et al.*, 2003).

Klassi haldamine sisaldab endas rohkemat, kui probleemse käitumise korral sekkuvate strateegiatega rakendamist (Chandra, 2015). Simonsen jt (2015) on välja toonud, et õpetaja tegevused klassis saab laias vaates jaotada fundamentaalseteks, ennetavateks ja sekkuvateks. Fundamentaalsete tegevuste alla kuuluvad Simonseni ja kolleegide (2015) liigituse järgi: füüsiline keskkond, klassi rutiinid, ootused (reeglite näol); ennetavate tegevuste alla: järelevalve, võimalused vastamiseks, tunnustamine, vihjed (oodatud käitumisele) ja sekkumiste alla: parandamine (ebasobiva käitumise korral sõnaliselt sekkudes), teised sekkumisstrateegiad. Oliver ja Reschly (2007) toovad aga välja, et efektiivne klassi haldamine peab olema terviklik ja sisaldama kooli ja klassiruumi keskkonna struktureerimist, õpilaste aktiivset kaasamist, klassireeglite ja rutiinide rakendamist, protseduure, mis õhutavad sobivat käitumist, käitumise vähendamise strateegiatega kasutamist, õpilaste käitumise jälgimist ja vajadusel klassi haldamise protseduuride muutmist.

Ennetus- ja sekkumistegevused klassi haldamisel

Tervikliku lähenemise jaoks klassi haldamisel on lisaks displiiniprobleemide ilmnemisel rakendatavatele sekkumisstrateegiatele oluline keskenduda ka neid ennetavatele tegevustele (Kyle & Rogien, 2004). Ennetustegevuste rakendamine ei taga küll ebasobiva käitumise täielikku kadumist, ent vähendab igapäevaste distsipliiniprobleemide esinemissagedust ja vajadust nende korral sekkumiseks (Kyle & Rogien, 2004). Klassi haldamise ennetavate tegevuste juures on muuhulgas oluline reeglite ja rutiinide sätestamine, millele tuleks õpetajal tähelepanu juhtida kogu õppeaasta vältel, mitte vaid õppeaasta alguses. Reeglid täpsustavad, millist käitumist õpilastelt klassiruumis oodatakse ja mis järgneb ebasobivale käitumisele ning rutiinid aitavad tagada tegevuste sujuva kulgemise, vähendades õpilaste häirivat käitumist (Oliver & Reschly, 2007). Lisaks võib õpetaja klassiruumis kiituse näol tähelepanu suunata õpilastele, kes käituvad sobival viisil, tuues nad positiivseks mudeliks kaasõpilastele, mis aitab omakorda kaasa positiivse klassi kliima loomisele, kus on õpilased seejuures ka altimad klassireegleid järgima (Lewis & Sugai, 1999).

Oliver ja Reschly (2007) sõnul tuleks klassi haldamisel keskenduda ka kooli ja klassikeskkonna struktureerimisele. Simonsen jt (2008) järgi õhutavad kõrgema struktureeritusega klassiruumid, mis hõlmavad endas õpetaja poolt juhitud tegevusi ja klassiruumi füüsilist keskkonda, õpilasi akadeemiliselt ja sotsiaalselt sobivamatel viisidel käituma. Klassiruumi füüsilise keskkonna hulka kuuluvad näiteks visuaalsed väljapanekud

klassi seintel, mööbli paigutus, millest sõltub toolide, laudade paigutus ja võimalus klassis liikuda (Simonsen *et al.*, 2008). Klassi füüsiline keskkond mõjutab õpilaste käitumist ja peaks olema kujundatud viisil, mis takistaks ummikute tekkimist ja tähelepanu kõrvalejuhtimist (ingl *distractions*) (Simonsen *et al.*, 2008).

Õpilaste suurem kaasatus õppetöös on seotud õpilaste kõrgemate akadeemiliste saavutustega (Lei *et al.*, 2018). Õpetaja saab õpilaste kaasatust tundides suurendada, andes neile näiteks rohkem võimalusi vastamiseks ja jagades selgeid juhiseid (Simonsen *et al.*, 2008). Sutherland ja Wehby (2001) leidsid oma kirjanduse analüüsis, et kui õpetaja pakub õpilastele koolitundides rohkelt võimalusi vastamiseks, saavutavad emotsionaalsete ja käitumuslike raskustega õpilased kõrgemaid akadeemilisi tulemusi, on ülesannete täitmisel enam kaasatud ja neil esineb vähem ebasobivat käitumist.

Järgnevalt antakse ülevaade sekkumistegevustest. Probleemse käitumise ilmnemisel klassiruumis on oluline selle liigitamine, mis muudab käitumisega toimetuleku õpetaja jaoks lihtsamaks, kasutades olukorrale vastavaid lahendusviise (Krull, 2018). Ka Lewis ja Sugai (1999) toovad välja, et õpetajapoolse sekkumise tõsidus peab olema vastavuses probleemse käitumise tõsidusastmega. Krull (2018) liigitab korrarikkumised erinevatele autoritele tuginedes järgnevalt: tähelepanu mittevääriv korrarikkumine; vähehäiriv, kuid reageerimist nõudev korrarikkumine; tõsine, kuid piiratud ulatusega väärkäitumine; püsiv ja süvenev väärkäitumine (täpsemalt kirjeldatud Krull, 2018, lk 517-518).

Austraalia õpetajate seas läbi viidud uuringust selgus, et õpetajad tajuvad ühena suurimatest stressi allikatest õpilaste ebasobivat käitumist ning ülekaalukalt klassi haldamisel reaktiivseid ehk sekkuvaid strateegiaid kasutavad õpetajad kogevad kõrgendatud stressi (Clunies-Ross *et al.*, 2008). Sekkumismeetodid võivad olla näiteks privileegidest ilmajäämine, punktide kaotamine kui kasutatakse käitumise haldamiseks vastavat süsteemi, lapsevanematega ühendust võtmine aga ka koolist eemaldamine (Clark *et al.*, 2023). Sarnaselt on sätestatud ka Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (2010), et tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamiseks võib kasutada näiteks lapsevanemaga vestlemist, õppetunnist eemaldamist, õppekavavälistes tegevustes või õppetöös osalemise ajutist keelamist.

Veebipõhise õppematerjali loomine

Bakalaureusetöö keskmes on õppematerjali „Sissejuhatus klassi haldamisse“ (2023) arendamine, seega tutvustatakse selles peatükis veebipõhise õppematerjali loomise põhimõtteid. Õppematerjale luues tuleb tähelepanu pöörata sellele, et need oleksid õppijate jaoks ka iseseisva õppimise korral sobivad, nii saab nende läbitöötamiseks valida sobivaima

aja ja koha (Villems *et al.*, 2013). Veebipõhiste õppematerjalide sisu peaks olema arusaadav, esitatud hästi struktureeritult ja selgelt (Hadjerrouit, 2010). Sama autor toob välja, et õppematerjalid peaksid tähelepanu seadma ka motivatsioonile ehk sisaldama näiteid ja ülesandeid, mis suurendaksid õppijate sisemist motivatsiooni, tuues seejuures esile õpitavates teemades olulisimat (Hadjerrouit, 2010). Ka Ally (2008) ütleb, et õppimine peaks olema tähenduslik ja õppematerjalides kajastatud näited võiksid olla sellised, millega õppijad suhestuvad ning mis muudaksid informatsiooni omandamist neile lihtsamaks. Lisaks peaksid õppematerjalid olema variatiivsed ja paindlikud, sest õpilaste eelistused on erinevad, mistõttu tuleb jälgida, et ülesanded oleksid mitmekesised ning sobiksid ka raskuastmelt kõigile õpilastele (Hadjerrouit, 2010).

Sarnaselt tavapärasele õppetööle on ka veebipõhisel õppimisel tagasiside saamine oma edusammude kohta õppijate jaoks kasulik (McKimm *et al.*, 2003). Selleks, et õppijad saaksid iseseisval õppimisel oma arengut õpitulemuste saavutamisel hinnata, tuleks kasutada interaktiivseid meetodeid (Villems *et al.*, 2013). Veebipõhiste õppematerjalide interaktiivsus on oluline, sest nii on õppijad protsessi aktiivselt kaasatud (Hadjerrouit, 2010). Ühe võimalusena saab õppematerjalide interaktiivseks muutmiseks, õppijate kaasatuse suurendamiseks ja teemade kinnistamiseks kasutada enesekontrolli ülesandeid, mille kaudu saab õppijatele anda kohest tagasisidet (Weston & Barker, 2001).

Veebipõhise hindamise korral tuleb esmalt kindlaks määrata, kas hinnatakse lihtsalt teadmiste omandamist või suuremat kognitiivset pingutust nõudvaid oskusi nagu analüüsimine ja sünteesimine ning valida selle põhjal sobivaim viis hindamiseks (McKimm *et al.*, 2003). Teadmiste omandamise kontrolliks ja tagasiside andmiseks sobivad ülesanded, mille korral saab õppija koheselt õige vastuse teada (nt õige/vale küsimus, mitme õige vastusevariandiga küsimus), kuid kõrgemat kognitiivset pingutust nõudvate ülesannete puhul on kohese tagasiside saamine raskendatud ning nõuab õpetajalt aega tagasiside andmiseks (McKimm *et al.*, 2003). Kohest tagasisidet võimaldavate ülesannete puhul on võimalus anda tagasisidet vormis kas vastus oli õige või vale, kuid samuti saab lisada küsimusele vastamise järel ka selgituse, miks on vastus õige või vale (Weston & Barker, 2001).

Seega saab erinevate uurimuste tulemustele toetudes (Hunt, 2021; Shank & Santiago, 2022; Taimalu *et al.*, 2019) väita, et klassi haldamine, sealhulgas sekkumine distsipliiniprobleemide korral, on õpetajate jaoks suureks väljakutseks ning õpetajakoolituses on vajadus klassi haldamise temaatika põhjalikumaks ning praktilisemaks käsitlemiseks. Sellest tulenevalt on uurimisprobleem, et distsipliiniprobleemide ennetus- ja sekkumisstrateegiaid kajastatakse küll käsiraamatutes (nt Krull, 2018), kuid samas puuduvad

autorile teadaolevalt materjalid, millega nii õpetajakoolituse üliõpilased kui ka õpetajad veebipõhiselt tutvuda saaksid ja mis sisaldaksid lisaks teoreetilisele osale ka interaktiivseid ülesandeid (nt enesekontrolli harjutusi). Sellest tulenevalt on bakalaureusetöö eesmärk arendada klassi haldamist käsitlevat õppematerjali interaktiivsete ülesannetega ja selgitada välja õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused ning soovitusel arendatud õppematerjali interaktiivsetele ülesannetele. Eesmärgi põhjal sõnastati järgnevad uurimisküsimused:

- 1) Kuidas luua interaktiivset veebipõhist õppematerjali distsipliiniprobleemide ennetus- ja sekkumisstrateegiate käsitlemiseks? (uurimisküsimus saab vastuse töö teoreetilises ülevaates)
- 2) Millised on õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused veebipõhise õppematerjali interaktiivsetest ülesannetest?
- 3) Milliseid soovitusi annavad õpetajakoolituse üliõpilased õppematerjali interaktiivsete ülesannete arendamiseks?

Metoodika

Õppematerjali arendamine

Uuringus arendati eelnevalt koostatud veebipõhist õppematerjali teemal “Sissejuhatus klassi haldamisse”, mille autorid on Lepp ja Roodvee (2023)¹. Õppematerjal lisati Moodle veebikeskkonda kursusele “Klassi haldamise strateegiad- distsipliiniprobleemide ennetamine ja sekkumisvõtted” (edaspidi kasutatakse töös kursuse nimetusena “Klassi haldamise strateegiad”). Õppematerjal jaotati temade alusel neljaks mooduliks: klassi haldamise ja distsipliini mõiste; ennetustegevused; sekkumistegevused; kokkuvõttev moodul. Esimesed kolm moodulit sisaldavad lugemismaterjale. Esimeses moodulis (Klassi haldamise ja distsipliini mõiste) ja kolmandas moodulis (Sekkumistegevused) on mõlemas üks lugemismaterjal ja töö autori poolt loodud enesekontrolli ülesanded. Teises moodulis (Ennetustegevused) on sisu alusel jaotatuna neli lugemismaterjali ja neli enesekontrolli ülesannet. Neljas moodul (Kokkuvõttev moodul) lugemismaterjali ei sisalda, kuid hõlmab endas kõikide eelnevate moodulite teemasid käsitlevat kokkuvõtvat testi. Kõikide lugemismaterjalide juurde loodi bakalaureusetöö autori poolt interaktiivsed enesekontrolli ülesanded ning kokkuvõtva mooduli juurde kokkuvõttev test. Õppematerjalide ja ülesannete ülevaade Moodle kursusel on leitav lisa 1.

¹ Õppematerjal, mis loodi autorite koostöös, ei ole käesolevas uuringus analüüsi objektiks. Samas oli see aluseks loodavate ülesannete koostamisel.

Enesekontrolli ülesannete loomiseks kasutas autor Moodle veebikeskkonna võimalusi, koostades erinevate tüüpidega ülesandeid, näiteks: vali sobiv vastusevariant, vali kas väide on õige või vale, lohista sõnad õigetesse kastidesse. Enesekontrolli ülesandeid loodi kokku kuus ja sellele lisaks ka üks kokkuvõttev test, millest kõik sisaldavad erineval hulgal küsimusi. Kokku on kõigis enesekontrolli ülesannetes ja testis 43 ülesannet. Näide kokkuvõtva testi ülesandest on esitatud joonisel 1. Igale enesekontrolli ülesandele eelnes juhised enesekontrolli testi sooritamiseks. Õppematerjaliga (nii lugemistekstide kui ka enesekontrolli ülesannetega) saab tutvuda arendusetapis oleva Moodle kursuse “Klassi haldamise strateegiad” külalisena (vt täpsemalt <https://bit.ly/klasihaldamine>).

Joonis 1. Näide Moodle kursuse “Klassi haldamise strateegiad” kokkuvõtva testi ülesandest.

KLASSI HALDAMISE STRATEEGIAD

DISTIPLIINIPROBLEEMIDE ENNETAMINE JA SEKKUMISVÕTTED

Juhised kokkuvõtva testi sooritamiseks

Siin saad õpitut korrata ja kinnistada viieteistkümne valikvastustega küsimuse kaudu. Iga küsimuse juures klõpsa õigel vastusel. Küsimusele vastamise järel klõpsa "Kontrolli" Kui oled vastanud õigesti, värvub õige vastus roheliseks. Kui oled vastanud valesti, värvub vale vastus punaseks ja õige roheliseks. Seejärel ilmub uus küsimus koos valikvastustega.

Valede vastuste korral saad teema kohta veelkord lugeda lugemismaterjalist „Sissejuhatus klassi haldamisse“. Soovi korral saad teha testi uuesti, klõpsates testi lõpus *Proovi uuesti*.

Vali sobivad vastusevariandid.

Klassireeglite/kokkulepete sõlmimisel on oluline jälgida, et ...

- õpetaja koostaks need aja säästmiseks üksi, õpilasi kaasamata
- õpilased mõistaksid nende sisu
- need oleksid sõnastatud positiivses vormis
- neid oleks võimalikult palju
- need seaksid fookuse lubamatule, mitte oodatud käitumisele
- õpilased teaksid, mis järgneb reeglite rikkumisele

Õppematerjali arendamise järel selgitati välja õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused õppematerjali interaktiivsetest ülesannetest ja soovitusid ülesannete arendamiseks. Selleks moodustati valim, kavandati ja viidi läbi andmekogumine Moodle keskkonnas täidetavate tagasisideküsimustike abil ning analüüsiti saadud andmeid. Järgmistes alapeatükkides kirjeldatakse läbiviidud tegevusi.

Valim

Valimisse kuulusid Tartu Ülikooli õpetajakoolituse bakalaureuseõppe üliõpilased. Valimi moodustamisel kasutati mugavusvalimit, mis võimaldas leida uuritavad tuttavate üliõpilaste seast (Rämmer, 2014). Autor pöördus uuringus osalemise kutsega e-maili teel (lisa 2) kaheksa potentsiaalse uuritava poole, tutvustades neile lühidalt uuringu eesmärki, võimalust igal hetkel uuringus osalemisest loobuda, informatsiooni selle kohta, kelle poole küsimustega pöörduda ja eetikanõuetega seonduvat. Eetilistest põhimõtetest lähtumiseks kinnitati uuritavatele saadetud kirjas ka uuritavate anonüümsuse tagamine, uuringus osalemise vabatahtlikkus ja andmete kasutamine vaid teaduslikel eesmärkidel (Teadustöö eetika, *s.a.*). Uuringus osalemiseks andis nõusoleku kaheksa üliõpilast. Uuringus osales üks meessoost üliõpilane ja seitse naisüliõpilast. Üliõpilastest neljal oli varasem töökogemus koolis. Uuritavate taustaandmed on esitatud lisa 3.

Andmekogumine

Andmekogumiseks koostas autor neli veebipõhist küsimustikku Moodle keskkonnas, kus asus ka õppematerjal. Andmekogumisel otsustati kasutada küsimustikke, sest nii saavad uuritavad küsimustele vastata endale sobival ajal ja lisaks on küsimustikega võimalik tagada uuritavate anonüümsus (Afolayan & Oniyinde, 2019).

Töö autor koostas iga mooduli läbitöötamise järgseks täitmiseks tagasiside küsimustiku, millega sooviti välja selgitada üliõpilaste arvamused õppematerjali interaktiivsetest ülesannetest ja soovitud ülesannete arendamiseks. Küsimustike sissejuhatuses kinnitati uuesti eetilistest põhimõtetest lähtumiseks uuritavate anonüümsuse tagamine (Teadustöö eetika, *s.a.*) ja lisati kontakt, kelle poole võimalike küsimustega pöörduda. Küsimuste koostamise aluseks võeti uuringu eesmärk ja uurimisküsimused. Küsimustikele vastamine oli vabatahtlik ja anonüümne.

Esimene küsimustik sisaldas kokku seitset küsimust, millest kolm olid suletud ja neli avatud küsimused. Uuritavate taustaandmete kogumiseks (sugu ja varasem töökogemus koolis) esitati esimeses küsimustikus kaks suletud küsimust. Järgnevad kolm küsimustikku sisaldasid viite küsimust, millest üks oli suletud ja neli avatud küsimused. Põhiküsimused sisaldasid järgnevat: mis meeldis üliõpilastele enesekontrolli ülesannete juures, mida soovitakse teha ülesannetes teisiti, Likert tüüpi skaala ülesannete hindamiseks, hinnangu põhjendus ja vabatahtlik küsimus täpsustavateks kommentaarideks. Üliõpilaste soovitude väljaselgitamiseks interaktiivsetele ülesannetele esitati näiteks järgnev küsimus: “*Mida*

soovivad teha mooduli “Ennetustegevused” enesekontrolli ülesannete juures teisiti? (Palun põhjenda/too näiteid)”.

Küsimustiku usaldusväärsuse suurendamiseks viidi läbi pilootuuring, tagamaks küsimustiku sobivus sihtrühmale ja uuringusse. Pilootuuring viidi läbi ühe valimi moodustamise kriteeriumitele vastava üliõpilasega videokõne vahendusel. Üliõpilasel paluti tutvuda õppematerjaliga, sooritada enesekontrolli ülesanded ja vastata tagasiside küsimustikele. Iga mooduli läbimise järel kommenteeris uuritav ülesannete ja küsimustike selgust või ebaselgust. Piloteerimise tulemusel saadi soovitusi ülesandeid sissejuhatavate tekstide, üksikute kirjavigade parandamiseks ja ühe ülesande küsimuse täpsustamiseks. Pilootuuringu tulemusel leiti, et küsimustik sobib uuringus kasutamiseks ja selle käigus kogutud andmeid kasutati andmeanalüüsis.

Andmete kogumiseks saadeti kaheksale uuritavale e-maili teel kiri, palvega tutvuda Moodle veebikeskkonnas, kursusel “Klassi haldamise strateegiad” asuvate õppematerjalidega, mis olid jaotatud neljaks mooduliks, sooritada iga mooduli juures enesekontrolli ülesanded ning vastata seejärel iga mooduli lõpus asuvatele tagasiside küsimustikele. Kirjas toodi muuhulgas välja õppematerjalide läbimiseks ja küsimustikele vastamiseks kuluv aeg ning kinnitati, et uuritavad lisatakse kursusele töö autori poolt. Küsimustikele paluti vastata ühe nädala jooksul. Andmefaile säilitatakse autori valduses paroolidega turvatult kuni 31.08.2024. Tagasiside küsimustikud on esitatud lisa 4.

Andmeanalüüs

Andmeanalüüsis kasutati tulenevalt avatud ja suletud küsimuste eripäradest kvantitatiivse ja kvalitatiivse analüüsi meetodeid. Küsimustikus sisalduvate avatud küsimuste analüüsimiseks kasutati kvalitatiivset induktiivset sisuanalüüsi, mis võimaldas luua koode ja kategooriaid kogutud andmete põhjal ja keskenduda olulistele tähendustele (Kalmus *et al.*, 2015). Induktiivse sisuanalüüsi teel analüüsiti avatud küsimuste vastuseid, märkides neis esmalt ära tähenduslikud üksused ehk olulised laused ja/või sõnad, mille järel anti neile märksõna ehk kood. Järgnevalt moodustati kategooriad, mis saadi sisuliselt sarnaste koodide koondamisel. Näiteks koodidest *trikikaid juurde (1. moodul)*; *vastusevariandid pikemaks*; *vastusevariandid üksteisele sarnasemaks (vähem vastandumist)*; *ülesanded raskusastmelt keerukamaks* ja *ülesanded rohkem mõtlemist nõudvaks* loodi kolmanda uurimisküsimuse vastusena kategooria *soovitud ülesannete raskusastme suurendamiseks*. Induktiivse sisuanalüüsi teostamiseks kasutati QCAMap (qcamap.org) keskkonda. Andmeanalüüsi kvaliteedi suurendamiseks teostati esimese uurimisküsimuse korduvkodeerimine, mis viidi läbi kaks nädalat peale esmast

kodeerimist. Korduvkodeerimisel täpsustati mõnede tähenduslike üksuste ja koodide nimetusi.

Induktiivse sisuanalüüsi järel viidi läbi ka koodide esinemissageduse loendamine, mida on muustrite või seaduspärasuste esile toomiseks kvalitatiivses uuringus soovitanud Sandelowski (2000). Näiteks loendati andmestikus kokku, mitmel korral tõid uuritavad vastusena välja, et “interaktiivsete ülesannete süsteem oli arusaadav” või nt “süsteem oli kasutajasõbralik”, ehk loendati, mitmel korral kodeeriti vastuseid sama nimetusega koodidega. Tulemuste esitamisel võimaldavad loendatud vastused autori hinnangul edasi anda arvamuste ja soovitude esinemise ulatust, et sellele tuginedes teha vajadusel otsuseid arendustegevusteks.

Andmekogumisel kasutatud küsimustikes sisalduvate suletud küsimuste analüüsimiseks kasutati kvantitatiivset kirjeldavat statistikat, mis võimaldab eristada tulemuste sagedusjaotust (Rootalu, 2014).

Tulemused

Tulemuste kinnitamiseks esitatakse tsitaadid uuritavate vastustest kaldkirjas. Tsitaatide lõppu lisatakse sulgudesse üliõpilase pseudonüüm ja lühend, mis tähistab, millise küsimustiku vastusest tsitaat pärineb (nt Ü1/K2 - üliõpilase 1 vastus küsimustikust 2).

Arvamused veebipõhise õppematerjali interaktiivsetest ülesannetest

Selles alapeatükis tuuakse välja uurimisküsimuse “*Millised on õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused veebipõhise õppematerjali interaktiivsetest ülesannetest?*” tulemused.

Kõrgeima hinnangu andsid üliõpilased kokkuvõtva mooduli ülesannetele, mille puhul hindasid kõik uuritavad ülesandeid hinnanguga 5- “väga meeldis”. Keegi üliõpilastest ei kasutanud ülesannetele hinnangu andmisel hinnanguid “üldse ei meeldinud”, “ei meeldinud”, “nii ja naa”. Üliõpilaste hinnangud interaktiivsetele ülesannetele moodulite lõikes on esitatud lisas 5.

Järgnevalt esitatakse kvalitatiivse induktiivse sisuanalüüsi teel saadud tulemused. Küsimustikes sisaldunud avatud küsimuste vastuste andmeanalüüsi tulemusel moodustus uurimisküsimuse “*Millised on õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused veebipõhise õppematerjali interaktiivsetest ülesannetest?*” vastuseks neli kategooriat. Toodi välja arvamused seoses interaktiivsete ülesannete ülesehitusega, seotusest lugemistekstidega, ülesannete raskusastmega, ülesannete tüüpidega.

Esimeses kategoorias, milleks on arvamused **interaktiivsete ülesannete**

ülesehitusest, leidsid üliõpilased kümnel korral, et interaktiivsed ülesanded olid nende jaoks arusaadavad (*enesekontrolli ülesande juures kõik oli väga arusaadav (Ü3/K1)*). Sarnaselt tõid uuritavad viiel korral välja, et interaktiivsete ülesannete lahendamise süsteem oli neile arusaadav (*lihtsalt arusaadav süsteem (Ü8/K1)*). Kolmel korral toodi esile ka süsteemi kasutajasõbralikkust (*kasutajasõbralik lahendus (Ü5/K4)*). Kuuel korral nimetati, et uuritavatele meeldis ülesannete sõnastus (*küsimused olid hästi sõnastatud (Ü7/K3)*). Üks uuritav tõi välja ka ülesannete meeldivust (*mulle väga meeldisid need enesekontrolli ülesanded (Ü1/K3)*) ja viiel korral nimetati nende hästi koostatust (*väga head ja kokkuvõtvad küsimused (Ü4/K4)*). Uuritavad tõid viiel korral välja, et neile meeldis ülesannetele järgnev kohene tagasiside (*kohene tagasiside ja mängulisuse aspekt - valikvastustega saab kohe teada, mida peaks veel lugema (Ü6/K2)*). Vastustest selgus, et üliõpilastele meeldis ka ülesannete mängulisus (*mini-mängulisus lisab ka natuke särtsu juurde (Ü8/K1)*), mida nimetati kahel korral. Ühele uuritavale meeldis, et kokkuvõtvas testis olevad küsimused olid esitatud teemade alusel läbisegi (*lisaks ka see, et küsimused olid moodulite mõttes läbisegi ning pidi tegema rohkem mõttetööd, kui lihtsalt panema linnukesi (Ü5/K4)*). Lisaks leidsid kolm üliõpilast, et kokkuvõtvas testis esitatud ülesannete arv oli sobilik (*ülesandeid oli parasjagu - mitte liiga palju ega mitte liiga vähe (Ü2/K4)*).

Teine andmeanalüüsil eristunud kategooria oli üliõpilaste arvamused ülesannete seotusest **lugemistekstidega**. Üliõpilased nimetasid 15 korral, et ülesanded põhinesid lugemistekstidel ja olid nendega hästi kooskõlas (*ülesanded olid väga hästi kooskõlas õppematerjaliga (Ü4/K3)*). Uuritavad leidsid neljal korral, et ülesanded aitasid neil loetut korrata ja kinnistada (*mulle meeldis, et küsimused aitasid teemat korrata (Ü2/K1)*) ning sarnaselt toodi kuuel korral esile, et ülesanded keskendusid just olulisimatele teadmistele lugemismaterjalides (*küsimused keskendusid lugemismaterjali kõige olulisimatele punktidele (Ü2/K2)*). Samuti täheldasid üliõpilased viiel korral, et ülesanded panid neid uuesti loetule mõtlema (*küsimused olid põhjalikud ning panid loetu peale mõtlema (Ü8/K2)*). Uuritavad märkisid viiel korral, et neile meeldis 2. mooduli jaotamine neljaks lugemismaterjaliks ja enesekontrolli ülesandeks (*osadeks jaotatuna ei olnud kõike korruga liiga palju (Ü6/K2)*).

Kategoorias arvamused **ülesannete raskusastmest** arvati kahel korral, et ülesanded ei olnud koostatud liiga keeruliselt (*meeldis, et küsimused ei olnud liiga keerulised (Ü3/K1)*) ja seitsmel juhul leiti, et ülesanded olid kas lihtsad või liiga lihtsad (*siiski leian, et küsimused on liiga lihtsad, nendele saab vastata ka lugemistekstita (Ü7/K3)*). Samas leidis üliõpilaste seas ka üks, kelle arvates olid ülesanded 3. moodulis raskusastmelt jõukohased ning nõudsid mõtlemist (*küsimused testis väga jõukohased, need panid rohkem mõtlema (Ü5/K3)*).

Sarnaselt eelnevaga leidsid üliõpilased kuuel korral, et ülesanded panid neid erinevate moodulite puhul mõtlema (*nõudsid mõtlemist (Ü7/K3)*). Üks üliõpilane tõi välja, et 1. mooduli ülesannete vastusevariandid on liiga lihtsad (*praegu on vastusevariandid pigem väga lihtsad (Ü7/K1)*) ja peale selle leiti kahel korral, et vastusevariandid olid üksteisele liialt vastanduvad, mis muutis õige vastuse valimise liiga lihtsaks (*hetkel olid vastused üksteist vastandavad ehk liiga lihtne puhtalt loogikaga lahendatavad, ei ole selleks lugemisteksti vaja (Ü5/K1)*).

Ülesannete tüüpide arvamuste kategoorias toodi 16 korral kõikide moodulite puhul esile, et uuritavatele meeldis ülesannete tüüpide mitmekesisus (*mulle meeldis, et enesekontrolli ülesannete juures oli erinevat tüüpi ülesandeid (Ü8/K2)*). Uuritavad kirjeldasid neljal korral, et ülesandeid oli nende mitmekesisuse tõttu põnev ja huvitav lahendada (*ülesanded olid erineva ülesehitusega (õige või vale, valikvastus jne), mis tegi selle lahendamise põnevamaks (Ü1/K2)*) ning toodi esile ka nende kaasahaaravust (*ülesanded olid kaasahaaravad ja asjakohased (Ü4/K3)*).

Kahe üliõpilase sõnul meeldis neile lünktekstidesse õige vastuse lohistamise ülesanne (*vahva oli lünkteksti täitmine (Ü2/K4)*). Vastustest selgus, et üliõpilastele meeldisid ka praktilised ülesanded, milles olid kajastatud näitelauseid ja -olukorrad ning seda toodi välja kümnel korral (*väga meeldis, et selle mooduli enesekontrollis olid ka juba näidetega ülesanded sõnalise sekkumise kohta. Sellised elulised näited aitavad esiteks mõelda sekkumisest päris olukordade kontekstis ja teiseks annavad õigete vastuste näitel reaalseid sekkumise sõnastusi, mida on võimalik õpetajatöös kasutada (Ü6/K3)*).

Kokkuvõtvalt saab välja tuua, et uuringus osalenud üliõpilased esitasid küsimustikele vastates oma arvamusi interaktiivsetest ülesannetest neljas kategoorias: arvamused ülesannete ülesehitusest, seotusest lugemistekstidega, raskusastmest ja tüüpidest.

Soovitused veebipõhise õppematerjali interaktiivsete ülesannete arendamiseks

Alapeatükis tuuakse välja urimisküsimuse “*Milliseid soovitusi annavad õpetajakoolituse üliõpilased õppematerjali interaktiivsete ülesannete arendamiseks?*” tulemused.

Andmeanalüüsi tulemusel moodustus soovitustest neli kategooriat: ülesannete mitmekesisuse suurendamine, ülesannete raskusastme suurendamine, ülesannete vormistuse parandamine ja muudatussoovitusi pole.

Kategoorias soovitused **ülesannete mitmekesisuse suurendamiseks**, soovitasid kaks üliõpilast 1. mooduli ülesannete valed vastusevariandid pikemaks muuta (*võiksid valed vastusevariandid pikemad olla, et tekitada rohkem mõttekohti (Ü2/K1)*) ja kolmel korral

soovitati sama mooduli ülesannetele rohkem vastusevariante lisada (*lisaksin iga küsimuse juurde vähemalt 3 vastusevarianti (Ü3/K1)*). Vastustest ilmnes, et üliõpilased soovitasid 1., 2. ja 4. mooduli enesekontrolli ülesannetesse lisaks valikvastustega küsimustele ka avatud küsimusi lisada, (*võibolla lisada juurde ka ise kirjutamise võimalus, kuid sel juhul ei saa koheselt teada, kas vastus oli õige või mitte (Ü7/K2)*) tuues seda välja viiel korral. Muuhulgas soovitasid üliõpilased seitsmel korral, et 2., 3. ja 4. mooduli interaktiivsed ülesanded võiksid sisaldada rohkem näiteolukordadega ülesandeid (*sekkumise teema juures oleks võinud isegi rohkem päris elu näiteid enesekontrolli ülesandesse sisse tuua (Ü6/K3)*).

Soovitusi tehti ka konkreetsete ülesannete lisamiseks, näiteks soovitas üks uuritav lisada rohkem lünktekstidega ülesandeid (*isegi rohkem võiks olla tirimis või kastide nihutamise ülesandeid (Ü8/K4)*) ja teise üliõpilase sõnul võiks luua ka ülesandeid, kus õige vastuse asemel tuleks valida, milline on vale vastus (*saaks panna mõne küsimuse nt selles sõnastuses, et mis vastused EI OLE õiged (Ü3/K 2)*).

Neli üliõpilast soovitasid kokkuvõtvas testis muuta juba varasemas moodulis esitatud kattuvat küsimust (*võimalusel vältida korduvaid küsimusi teiste moodulitega (Ü7/K4)*). Lisaks pakuti ühel korral välja, et kokkuvõtva testi mitmekordsel sooritamisel võiksid ilmuda erinevad ülesanded (*variant oleks teha ka iga testi jaoks mingi pagas küsimustest, kus iga kord testi tehes on mõnevõrra erinevad küsimused (Ü5/K4)*).

Kategoorias soovitud **ülesannete raskusastme suurendamiseks**, ilmnes, et 1. ja 2. mooduli ülesandeid võiks raskusastmelt keerukamaks muuta (*võib-olla võiksid küsimused enesekontrolli testis olla pisut keerulisemad (Ü7/K1)*), mida toodi välja kokku viiel korral. Selgus, et muudatusi võiks teha ka ülesannete vastusevariantides, näiteks kahel korral soovitati muuta 1. mooduli ülesannete vastusevariandid keerulisemaks (*võibolla kirjutada vastusevariandid natuke keerulisemaks (Ü5/K1)*) ja lisaks töid kaks üliõpilast välja, et ülesannete vastusevariandid võiks 1. ja 2. moodulis muuta üksteisele sarnasemaks ning vähem vastanduvaks (*ma ütleks, et mõndade küsimuste puhul võiks isegi vastustevahelist kontrasti vähendada (Ü2/K2)*).

Ülesannete vormistuse parandamiseks tehtud soovituste kategoorias sõnas üks üliõpilane, et vastamise korral võiks heli automaatselt hääletule režiimile sätestatud olla (*kui on võimalik, siis hääletule automaatselt kinni keerata (see, mis vastuse valimise korral käib, üsna vali oli) (Ü8/K1)*). Leiti, et muudatuste soovitusi pakuti ka tagasiside andmise võimalike viiside kohta, näiteks pakkus üks uuritav, et valesti vastamise korral võiks automaatselt õiget vastust kuvada (*kui on õige/vale väide, siis vastates vale võiks peale vastuse esitamist sinna ka kohe ilmuda sellekohane õige väide (Ü2/K2)*). Sarnaselt tõi üks uuritav esile, et valesti

vastamise korral võiks kuvada vastuse juures selgituse, miks see vastus õige ei ole (*valeded valikute/vastuste juurde ehk kohe ära tuua selgitus/viide tekstile, miks see vastus parajasti ei päde (Ü6/K2)*). Üks üliõpilane leidis, et kui ühte tüüpi küsimusi tuleb järjest mitu, võiks selle eelnevalt välja tuua (*kahest osast koosnev küsimus tuua eraldi juba alguses nähtavalt välja. Vastasel juhul võib juhtuda see, et vastad ühele kahest ära ja liigud edasi ning ei märka, et tuli ette uus küsimus esimeses lahtris (Ü2/K3)*).

Vastupidiselt esimese uurimisküsimuse tulemustes esitatule, kus uuritava sõnul meeldis talle kokkuvõtvas testis küsimuste läbisegi esitatus, tõi teine uuritav välja, et kokkuvõtvas testis võiksid ülesanded olla järjestatud läbitud teemade omandamise järjekorras, mitte segamini (*võibolla võiksid olla ülesanded järjestatud nii, nagu vastajad neid omandasid (Ü1/K4)*).

Viimase kategooriana moodustus **muudatussoovitusi pole**, mida nimetati neljal korral (moodulid 1, 3 ja 4) (*ülesanded olid mitmekesised, muudatussoove pole (Ü8/K3)*), tuues põhjendusena välja ülesannete mitmekesisust aga ka hästi koostatust.

Kokkuvõtvalt saab öelda, et uuritavad esitasid soovitusi ülesannete mitmekesisuse ja raskusastme suurendamiseks ning vormistuse parandamiseks, aga tõid ka välja, et muudatussoovitusi pole.

Arutelu

Bakalaureusetöö eesmärk oli arendada klassi haldamist käsitlevat õppematerjali interaktiivsete ülesannetega ja selgitada välja õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused ning soovitusel arendatud õppematerjali interaktiivsetele ülesannetele. Eesmärgi põhjal sõnastati kolm uurimisküsimust. Järgnevalt arutletakse olulisimate tulemuste üle.

Esimene uurimisküsimus "*Kuidas luua interaktiivset veebipõhist õppematerjali distsipliiniprobleemide ennetus- ja sekkumisstrateegiate käsitlemiseks?*" sai vastuse bakalaureusetöö teoreetilises ülevaates. Selgus, et veebipõhise õppematerjali arendamisel on muuhulgas oluline selle sisu arusaadavus ja struktureeritus, näidete kajastamine, variatiivsus ning tagasiside andmine viisil, mis lähtub hindamise eesmärgist. Teoreetilises ülevaates tugineti erinevate autorite töödele (nt Ally, 2008; Hadjerrouit, 2010; McKimm *et al.*, 2003).

Teise uurimisküsimuse "*Millised on õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused veebipõhise õppematerjali interaktiivsetest ülesannetest?*" vastusena leiti, et õpetajakoolituse üliõpilastel esitasid arvamusi interaktiivsete ülesannete ülesehitusest, seotusest lugemistekstidega, raskusastmest ja ülesannete tüüpidest.

Olulisimate tulemustena leiti, et üliõpilaste arvates olid nii interaktiivsed ülesanded kui ka nende lahendamise süsteem arusaadavad. Samuti on Hadjerrouit (2010) järgi veebipõhiste õppematerjalide sisu arusaadavus, selgus ja struktureeritus olulised. Lisaks leidsid üliõpilased, et neile meeldis ülesannete lahendamisel kohese tagasiside saamise võimalus. Sarnaselt on ka McKimm jt (2003) sõnul tagasiside saamine õppeprotsessis õppijatele kasulik. Üliõpilaste hinnangul olid ülesanded huvitavad ja kaasahaaravad. Ka Hadjerrouit (2010) on leidnud, et veebipõhiste õppematerjalide puhul on interaktiivsus oluline, sest selliselt on õppijad õppeprotsessi aktiivselt kaasatud. Käesoleva uuringu tulemused kinnitavad, et veebipõhiste õppematerjalide koostamisel on oluline arvestada selle arusaadavuse, struktureerituse ja kaasahaaravusega ning pakkuda võimalust tagasiside andmiseks.

Uuritavate sõnul olid ülesanded hästi kooskõlas lugemismaterjalidega ja aitasid kinnistada loetust olulisimaid teadmisi, mis on kooskõlas Weston ja Barker (2001) poolt välja tooduga, et enesekontrolli ülesanded sobivad õpetatavate teemade kinnistamiseks. Üliõpilaste seas oli neid, kelle arvates olid ülesanded liiga lihtsad, kuid leidsid ka uuritavaid, kelle hinnangul oli raskusaste jõukohane. Tulemustest ilmnes ka see, et uuritavatele meeldis ülesannete variatiivsus erisuguste ülesannete tüüpide näol. Ka Hadjerrouit (2010) sõnul peaksid õppematerjalid olema variatiivsed ja paindlikud selleks, et arvestada kõigi õpilaste eelistuste ja raskusastme sobivusega. Bakalaureusetöö autor leiab, et edaspidi saab kaaluda erineva raskusastmega ülesannete versioonide lisamist, mis võimaldaksid õppijal valida nende seast endale piisavat pingutust pakkuvad ülesanded. Selliselt oleks õppijatel valikuvõimalus, mis toetaks Ryan ja Deci (2022) järgi psühholoogilise põhivajadusena õppijate autonoomiat, mis mõjutab ka nende sisemist motivatsiooni.

Olulise tulemusena leiti veel, et üliõpilastele meeldisid õppematerjalis sisaldunud praktilised ülesanded, mis hõlmasid näitelauseid ja -olukordi ning aitasid uuritavatel mõelda teemadele elulises kontekstis. Samuti kinnitab Ally (2008), et veebipõhistes õppematerjalides tuleks kajastada näiteid, millega õppijad suhestuda saavad, muutes õppimist nende jaoks seeläbi tähenduslikumaks.

Kolmanda uurimisküsimuse "*Milliseid soovitusi annavad õpetajakoolituse üliõpilased õppematerjali interaktiivsete ülesannete arendamiseks?*" vastuseks leiti, et uuritavad andsid soovitusi ülesannete mitmekesisuse ja raskusastme suurendamiseks, vormistuse parandamiseks, aga tõid ka välja, et muudatussoovitusi pole.

Raskusastet soovitati suurendada muuhulgas näiteks vastusevariantide keerulisemaks muutmise läbi. Soovitustega saab arvestada ülesannete edasiarendamisel. Samuti soovitati

laiendada ülesannetele tagasiside andmise võimalusi, lisades näiteks vale vastuste juurde selgituse, miks see õige ei ole või kuvades vale vastuse korral automaatselt õiget vastust. Ka Weston ja Barker (2001) toovad välja, et kohest tagasisidet andvate ülesannete puhul saab kasutada võimalust lisada selgitus, miks osutus vastus õigeks või valeks. Autori hinnangul võiks edasiarendusel vale vastuse korral selgituse lisamine olla asjakohane, et toetada õppijaid teemade omandamisel põhjalikumalt tagasiside andmise läbi. Samuti võiks see muuta süsteemi kasutajasõbralikumaks, sest selgituse kuvamisel pole õppijatel vajadust uuesti lugemistekstidest vajalikku kohta otsida.

Lisaks leiti olulise tulemusena, et üliõpilased soovitasid õppematerjali lisada valikvastustega küsimustele lisaks ka avatud küsimusi, mille puhul ei ole aga kohese tagasiside saamine võimalik. McKimm jt (2003) sõnul on vaja valida, kas ülesannetega soovitakse hinnata teadmiste omandatust või suuremat kognitiivset pingutust nõudvaid oskusi ja teha selle põhjal otsus, milline viis oleks hindamiseks sobivaim ning kas kasutada vastusevariantidega küsimusi või mitte. Käesoleva uurimuse kontekstis oli oluline õppijatele kohese tagasiside andmise võimaldamine, kuid võttes arvesse ka uuritavate soovitusi ülesannete raskusastme suurendamiseks, on asjakohane, et ülesannete edasiarendamisel võiks õppematerjali lisada ka avatud küsimusi, millega saaks ühtlasi tõsta ka ülesannete raskusastet.

Uuritavad soovitasid õppematerjali lisada veel rohkem praktilisi näiteolukordi sisaldavaid ülesandeid. Ally (2008) ja Hadjerrouit (2010) on samuti öelnud, et õppematerjalides peaksid sisalduma näited, mis aitavad õppimist tähenduslikumaks muuta ja suurendavad õppijate sisemist motivatsiooni. Autori hinnangul võiks ülesannete edasiarendamisel seda soovitusi arvesse võtta ja lisada õppematerjali rohkem näiteolukordadega ülesandeid, mis aitaksid õppijatel siduda teoreetilised teadmised eluliste olukordadega.

Uurimuse tugevuseks on autori hinnangul selle kõrge praktiline väärtus, mis seisneb klassi haldamist käsitleva õppematerjali ja tulevase veebikursuse arendamises interaktiivsete ülesannete loomisega. Ülesanded on edaspidi kasutatavad loodaval veebikursusel „Klassi haldamise strateegiad“. Klassi haldamine on alustavate õpetajate jaoks uuringute tulemusel väljakutseks, mistõttu on oluline selle teemaga juba õpetajakoolituse käigus süvendatult tegeleda. Üliõpilaste tagasiside tõendab, et ülesandeid peeti meeldivateks ja väga meeldivateks. Samas on loodud ülesannete juures ka arendamiskohti, millega töö autor ja/või juhendaja edasi tegeleda saavad.

Uurimuse kitsaskohana saab välja tuua autori varasema kogemuse puudumise Moodle veebikeskkonnas ülesannete loomisega, mis võis osutada takistusteks keskkonnas erinevate

võimaluste kasutamisel. Teise piiranguna võib nimetada väikest valimit, kuhu kuulusid vaid bakalaureuseõppe üliõpilased. Ülesannete lahendamine ja tagasiside küsimine erinevatelt sihtrühmadelt (nt magistrandid, tegevõpetajad) oleks võinud anda laiapõhisema ülevaate ja sihtrühmast lähtuvad konkreetsed soovitusel, millega õppematerjali edasiarenduses arvestada. Edasistesse uuringutesse saaks ka neid sihtrühmi kaasata.

Tulevased uurimused võiksid keskenduda klassi haldamist käsitleva õppematerjali ja/või veebikursuse edasiarendamisele, et suurendada õpetajate valmidust ja võimekust klassi haldamisel õpetajatöös. Samuti saaks edasistes uurimustes keskenduda klassi haldamist käsitlevate täiendavate õppematerjalide loomisele, tuginedes üliõpilaste endi ootustele temaatika käsitlemiseks. Uurimuse tulemusi saab rakendada klassi haldamist käsitleva õppematerjali ja veebikursuse edasiarendamisel.

Tänu sõnad

Autor soovib tänada oma juhendajat Liina Leppa bakalaureusetöö kirjutamise protsessi toetamise eest.

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen koostanud ise käesoleva lõputöö ning toonud korrektselt välja teiste autorite ja toetajate panuse. Töö on koostatud lähtudes Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi lõputöö nõuetest ning on kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.

Laura Roodvee

/allkirjastatud digitaalselt/

16.05.2024

Kasutatud kirjandus

- Aardevälja, K., Chiaromonte, M., Degtjov, I., Ergma, E., Korsten, P., Perova, K., & Viitpoom, K. (2019). *Erinevate õppijate toetamine õpetaja ja tugispetsialisti koostöös*. Innove. https://harno.ee/sites/default/files/documents/2022-01/ErinevateOppijateToetamine_2021.pdf
- Afolayan, M. S., & Oniyinde, O. A. (2019). Interviews and Questionnaires as Legal Research Instruments. *Journal of Law, Policy and Globalization*, 83, 51-59. <https://doi.org/10.7176/JLPG/83-08>
- Aldrup, K., Klusmann, U., Lüdtke, O., Göllner, R., & Trautwein, U. (2018). Student misbehavior and teacher well-being: Testing the mediating role of the teacher-student relationship. *Learning and Instruction*, 58, 126-136. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2018.05.006>
- Aloe, A. M., Amo, L. C., & Shanahan, M. E. (2014). Classroom Management Self-Efficacy and Burnout: A Multivariate Meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 26, 101-126. <https://doi.org/10.1007/s10648-013-9244-0>
- Ally, M. (2008). *Foundations of educational theory for online learning*. https://eddl.tru.ca/wp-content/uploads/2018/12/01_Anderson_2008-Theory_and_Practice_of_Online_Learning.pdf
- Arens, A. K., Morin, A. J. S., & Watermann, R. (2015). Relations between classroom disciplinary problems and student motivation: Achievement as a potential mediator? *Learning and Instruction*, 39, 184-193. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2015.07.001>
- Chandra, R. (2015). Classroom Management for Effective Teaching. *International Journal of Education and Psychological Research*, 4(4), 13-15.
- Clark, K. N., Blocker, M. S., Gittens, O. S., & Long, A. C. J. (2023). Profiles of teachers' classroom management style: Differences in perceived school climate and professional characteristics. *Journal of School Psychology*, 100, 101239. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2023.101239>
- Clunies-Ross, P., Little, E., & Kienhuis, M. (2008). Self-reported and actual use of proactive and reactive classroom management strategies and their relationship with teacher stress and student behaviour. *Educational Psychology*, 28(6), 693-710. <https://doi.org/10.1080/01443410802206700>

- Cooper, J. T., Gage, N. A., Alter, P. J., LaPolla, S., MacSuga-Gage, A. S., & Scott, T. M. (2018). Educators' self-reported training, use, and perceived effectiveness of evidence-based classroom management practices. *Preventing School Failure: Alternative Education for Children and Youth*, 62(1), 13-24.
<https://doi.org/10.1080/1045988X.2017.1298562>
- Dias-Lacy, S. M., & Guirguis, R. V. (2017). Challenges for New Teachers and Ways of Coping with Them. *Journal of Education and Learning*, 6(3), 265-272. <http://doi.org/10.5539/jel.v6n3p265>
- Gage, N. A., Scott, T., Hirn, R., & MacSuga-Gage, A. S. (2017). The Relationship Between Teachers' Implementation of Classroom Management Practices and Student Behavior in Elementary School. *Behavioral Disorders*, 43(2), 302-315.
<https://doi.org/10.1177/0198742917714>
- Goh, P. S., & Matthews, B. (2011). Listening To the Concerns of Student Teachers In Malaysia During Teaching Practice. *Australian Journal of Teacher Education*, 36(3), 92-103.
- Hadjerrouit, S. (2010). A Conceptual Framework for Using and Evaluating Web-Based Learning Resources in School Education. *Journal of Information Technology Education*, 9(1), 53-79.
- Hallimäe, E. (2021). *Klassi haldamine II ja III kooliastme õpetajate vaatenurgast – ennetustegevus ja sekkumisstrateegiad distsipliiniprobleemide korral* [magistritöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <https://dspace.ut.ee/items/ffc9ce55-134a-4318-afe6-505187bbae4f>
- Hunt, I. (2021). *Algajate õpetajate arusaam distsipliinist ja distsipliiniprobleemidest õppeprotsessis* [bakalaureusetöö, Tartu Ülikool]. DSpace.
<https://dspace.ut.ee/items/da8c8a3c-fd43-4138-8755-c3db0b046ef4>
- Haridussõnastik (s.a.). *Enesetõhusus*.
<https://www.eki.ee/dict/haridus/index.cgi?Q=eneset%C3%B5husus&F=M&C06=en>
- Kalmus, V., Masso, A., & Linno, M. (2015). *Kvalitatiivne sisuanalüüs*. Sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas. <https://samm.ut.ee/kvalitatiivne-sisuanalyys>
- Krull, E. (2018). *Pedagoogilise psühholoogia käsiraamat*. Tartu Ülikooli Kirjastus.
- Kyle, P., & Rogien, L. (2004). *Classroom Management: Preventive Strategies*. National Association of School Psychologists.

- Lei, H., Cui, Y., & Zhou, W. (2018). Relationships between student engagement and academic achievement: A meta-analysis. *Social Behavior and Personality*, 46(3), 517-528. <https://doi.org/10.2224/sbp.7054>
- Lewis, T. J., & Sugai, G. (1999). Effective Behavior Support: A Systems Approach to Proactive Schoolwide Management. *Focus on Exceptional Children*, 31(6), 1-24.
- Marzano, R. J., & Marzano, J. S. (2003). The Key to Classroom Management. *Educational Leadership*, 61(1), 6-13.
- McKimm, J., Jollie, C., & Cantillon, P. (2003). Web based learning. *Bmj*, 326, 870-873. <https://www.bmj.com/content/326/7394/870>
- McLeod, J., Fisher, J., & Hoover, G. (2003). *The Key Elements of Classroom Management. Managing Time and Space, Student Behavior, and Instructional Strategies*. ASCD.
- Okas, A., van der Schaaf, M., & Krull, E. (2016). Õpetajate tegevus tunnisi: õpilaste hinnangud ja nende kooskõla õpetajate arusaamadega. *Eesti Haridusteaduste Ajakiri*, 4(1), 195-225. <https://doi.org/10.12697/eha.2016.4.1.07>
- Oliver, R. M., & Reschly, D. J. (2007). Effective Classroom Management: Teacher Preparation and Professional Development. TQ Connection Issue Paper. *National Comprehensive Center for Teacher Quality*. <https://eric.ed.gov/?id=ED543769>
- Oliver, R. M., Wehby, J. H., & Reschly, D. J. (2011). Teacher classroom management practices: Effects on disruptive or aggressive student behavior. *Campbell Systematic Reviews*, 4, 1-55. <https://doi.org/10.4073/csr.2011.4>
- Postholm, M. B. (2013). Classroom Management: What Does Research Tell Us? *European Educational Research Journal*, 12(3), 389-402. <https://doi.org/10.2304/eeerj.2013.12.3.389>
- Remmelg, M. (2023). *Õpetajatöö positiivsed küljed, väljakutsed ja väljavaated haridusmaastikul* [magistratöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <https://dspace.ut.ee/items/938d3163-7344-4aef-b648-2e92319cc4eb>
- Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (2010). *Riigi Teataja I 2010*, 4, 58. <https://www.riigiteataja.ee/akt/131122015015?leiaKehtiv>
- Rootalu, K. (2014). *Kirjeldav statistika*. Sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas. <https://samm.ut.ee/kirjeldav-statistika>
- Rämmer, A. (2014). *Valimi moodustamine*. Sotsiaalse analüüsi meetodite ja metodoloogia õpibaas. <https://samm.ut.ee/valimid>

- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2022). Self-Determination Theory. In F. Maggino (Eds), *Encyclopedia of Quality of Life and Well-Being Research* (pp. 1-7). Springer International Publishing.
- Sandelowski, M. (2000). Focus on Research Methods. Whatever Happened to Qualitative Description? *Research in Nursing & Health*, 23, 334-340.
- Shank, M. K., & Santiago, L. (2022). Classroom Management Needs of Novice Teachers. *The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 95(1), 26-34. <https://doi.org/10.1080/00098655.2021.2010636>
- Simonsen, B., Fairbanks, S., Briesch, A., Myers, D., & Sugai, G. (2008). Evidence-based Practices in Classroom Management: Considerations for Research to Practice. *Education and Treatment of Children*, 31(1), 351-380.
- Simonsen, B., Freeman, J., Goodman, S., Mitchell, B., Swain-Bradway, J., Flannery, B., Sugai, G., George, H., & Putman, B. (2015). *Supporting and Responding to Behavior. Evidence-Based Classroom Strategies for Teachers*. https://osepideasthatwork.org/sites/default/files/ClassroomPBIS_508.pdf
- Sutherland, K. S., & Wehby, J. H. (2001). Exploring the Relationship Between Increased Opportunities to Respond to Academic Requests and the Academic and Behavioral Outcomes of Students with EBD: A review. *Remedial and special Education*, 22(2), 113-121. <https://doi.org/10.1177/074193250102200205>
- Suvi, K. (2022). *Alustavate õpetajate hinnangud esimese aasta suurimatele väljakutsetele ja neile kättesaadavatele toetusmeetoditele ning nende soovitud toetusmeetodite arendamiseks* [bakalaureusetöö, Tartu Ülikool]. DSpace. <https://dspace.ut.ee/items/7ca13e67-128b-4563-9d76-85024549105c>
- Zhukova, O. (2018). Novice Teachers' Concerns, Early Professional Experiences and Development: Implications for Theory and Practice. *Discourse and Communication for Sustainable Education*, 9(1), 100-114. <https://doi.org/10.2478/dcse-2018-0008>
- Taimalu, M., Uibu, K., Luik, P., & Leijen, Ä. (2019). *OECD rahvusvahelise õpetamise ja õppimise uuringu TALIS 2018 tulemused*. https://harno.ee/sites/default/files/documents/2021-02/talis_eesti_raporti_i_osa.pdf
- Teadustöö eetika (s.a.). *Teadustöö alused*. https://sisu.ut.ee/teadustoo_alused/teadustoo-eetika-0/
- Villems, A., Koitla, E., Kusnets, K., Pilt, L., Kusmin, M., Dremljuga-Telk, M., Varendi, M., & Plank, T. (2013). *Juhend kvaliteetse e-kursuse loomiseks*.

<https://media.voog.com/0000/0034/3577/files/juhend%20kvaliteetse%20e-kursuse%20loomiseks.pdf>


Weston, T. J., & Barker, L. (2001). Designing, Implementing, and Evaluating Web-Based Learning Modules for University Students. *Educational Technology*, 41(4), 15-22.


Lisad

Lisa 1. Õppematerjalide ja ülesannete ülevaade Moodle kursusel “Klassi haldamise strateegiad”


▼ **1. MOODUL: Klassi haldamise ja distsipliini mõiste**


ÕPPEMATERJALID


 **1. LUGEMISMATERJAL: Sissejuhatus klassi haldamise & ENESEKONTOLLI ÜLESANNE**


 **TAGASISIDE 1. moodulile**

▼ **2. MOODUL: Ennetustegevused**


 **2. LUGEMISMATERJAL: Klassi haldamist toetav füüsiline keskkond & ENESEKONTROLI ÜLESANNE**

 **3. LUGEMISMATERJAL: Klassi haldamist toetavad reeglid/kokkulepped ja rutiinid & ENESEKONTROLI ÜLESANNE**


 **4. LUGEMISMATERJAL: Klassi haldamist toetavad hoolivad suhted & ENESEKONTROLI ÜLESANNE**


 **5. LUGEMISMATERJAL: Klassi haldamise toetamine õpilasi kaasates & ENESEKONTROLI ÜLESANNE**

2. MOODULI KODUTÖÖD


 **TAGASISIDE 2. moodulile**


▼ **3. MOODUL: Sekkumistegevused**

 **6. LUGEMISMATERJAL: Sekkumine distsipliiniprobleemide ilmnemisel & ENESEKONTROLI ÜLESANNE**

 **TAGASISIDE 3. moodulile**

▼ **KOKKUVÕTTEV MOODUL**

 **KOKKUVÕTTEV TEST**

 **TAGASISIDE kokkuvõtvale moodulile**

Õppematerjaliga (nii lugemistekstide kui ka enesekontrolli ülesannetega) saab tutvuda arendusetapis oleva Moodle kursuse “Klassi haldamise strateegiad” külalisena (vt täpsemalt <https://bit.ly/klassihaldamine>).

Lisa 2. Uuritavate poole pöördumise kirja kuvatõmmis

Kutse uuringus osalemiseks

Tere!

Kutsun Teid osalema oma bakalaureusetöö uuringus, mille eesmärk on arendada klassi haldamist käsitlevat õppematerjali interaktiivsete ülesannetega ja selgitada välja õpetajakoolituse üliõpilaste hinnangud ning soovitused arendatud õppematerjalile.

Uuringus osalemisel palun Teil tutvuda Moodle veebikeskkonnas kursusel "Klassi haldamise strateegiad- distsipliiniprobleemide ennetamine ja sekkumisvõtted" asuvate lugemismaterjalidega, läbida enesekontrolli ülesanded ja vastata seejärel tagasiside küsimustikele.

Uuringus osalemiseks nõusoleku andmise järel registreerin Teid kursusele ja saadan registreerimise järel ka sellekohase kinnitava meili.

Veebikursus on jaotatud neljaks mooduliks, millest esimesed kolm moodulit sisaldavad lugemistekste ja neile järgnevad enesekontrolli ülesandeid ning neljas moodul kokkuvõtvat testi. Õppematerjalidega tutvumine ja enesekontrolli testide sooritamine võtavad kokku aega ligikaudu 1,5 tundi. Iga mooduli läbimise järel palun täita mooduli lõpus asuva tagasiside küsimustiku Teie hinnangute ja soovitude välja selgitamiseks seoses enesekontrolli ülesannetega. Tagasiside küsimustikke on neli ja igale küsimustikule vastamine võtab aega ligikaudu 10 minutit. Kokku võtavad õppematerjalide läbimine ja tagasiside küsimustikele vastamine aega ligikaudu 2 tundi ja 10 minutit.

Küsimustikele vastamine on anonüümne ja saadud andmeid kasutan isikustamata kujul vaid teaduslikel eesmärkidel. Uuringus osalemine on vabatahtlik ja Teil on igal hetkel võimalus uuringus osalemisest loobuda.

Lugemismaterjalide ja enesekontrolli ülesannete läbimiseks ning tagasiside küsimustikele vastamiseks on aega üks nädal, ootan tagasiside küsimustike vastuseid kuupäevaks 09.04.2024.

Küsimuste korral võite pöörduda uuringu läbiviija Laura Roodvee poole, meiliaadressil laura.roodvee@ut.ee.

Heade soovidega

Laura Roodvee ("Humanitaar- ja sotsiaalainete õpetamine põhikoolis" õppekava III kursuse üliõpilane)

Laura.roodvee@ut.ee

Lisa 3. Uuritavate taustaandmed

Pseudonüüm	Sugu	Varasem töökogemuse koolis
Ü1/K1	Naine	Ei
Ü2/K1	Naine	Jah
Ü3/K1	Naine	Jah
Ü4/K1	Naine	Ei
Ü5/K1	Naine	Ei
Ü6/K1	Naine	Jah
Ü7/K1	Naine	Ei
Ü8/K 1	Mees	Jah

Lisa 4. Uurimisinstrumentide kuvatõmmised

TAGASISIDE 1. moodulile

Režiim: Konfidentsiaalne

Hea üliõpilane!

Kõrvalpilk on tagasisidena väga oluline. Selleks, et e-kursuse "Klassi haldamise strateegiad" enesekontrolli harjutusi (ja seeläbi kogu klassi haldamise Moodle kursust) edaspidi õppijate jaoks paremaks ja kasulikumaks muuta, on Sul võimalus panustada sellesse tagasiside andmise kaudu.

Küsimustikus on kokku 4 avatud ja 3 vastusevariantidega küsimust. Küsimustele vastamine on anonüümne (e-posti aadresse ei koguta). Küsimustikule vastamine võtab aega ligikaudu 10 minutit.

Palume, et lisaksid küsimuste vastustesse konkreetseid näiteid ja soovitusi. Selliselt saab hästi enesekontrolli harjutusi õppijate jaoks kasulikumaks arendada.


Küsimuste korral võib pöörduda uuringu läbiviija Laura Roodvee poole, meiliaadressil laura.roodvee@ut.ee.

Vastamise järel klõpsa **Salvesta oma vastused**.


Tänulikult,
Laura


1. Sugu 

- Mees
 Naine
 Muu

2. Kas Sul on töökogemus koolis? 


- Jah
 Ei

3. Mis meeldis Sulle mooduli "Klassi haldamise ja distsipliini mõiste" enesekontrolli ülesannete juures? (Palun põhjenda/too näiteid) 

4. Mida soovitad teha mooduli "Klassi haldamise ja distsipliini mõiste" enesekontrolli ülesannete juures teisiti? (Palun põhjenda/too näiteid) 

5. Kuidas hindad mooduli "Klassi haldamise ja distsipliini mõiste" enesekontrolli ülesandeid skaalal 1 - 5? (1- üldse ei meeldinud; 2- ei meeldinud; 3- nii ja naa; 4- meeldis; 5- väga meeldis) 

- (1) (2) (3) (4) (5)

6. Palun põhjenda eelmisele küsimusele vastusena antud hinnangut. 

7. Soovi korral saad siia lisada täpsustavaid kommentaare, mis toetaks nii klassi haldamise teema lugemismaterjalide kui ka enesetestide arendamist.

TAGASISIDE 2. moodulile

Režiim: Konfidentsiaalne

Hea üliõpilanel

Kõrvalpilk on tagasisidena väga oluline. Selleks, et e-kursuse "Klassi haldamise strateegiad" enesekontrolli harjutusi (ja seeläbi kogu klassi haldamise Moodle kursust) edaspidi õppijate jaoks paremaks ja kasulikumaks muuta, on Sul võimalus panustada sellesse tagasiside andmise kaudu.


Küsimustikus on kokku 4 avatud ja 1 vastusevariandiga küsimus. Küsimustele vastamine on anonüümne (e-posti aadresse ei koguta). Küsimustikule vastamine võtab aega ligikaudu 10 minutit.


Palume, et lisaksid küsimuste vastustesse konkreetseid näiteid ja soovitusi. Selliselt saab hästi enesekontrolli harjutusi õppijate jaoks kasulikumaks arendada.

Küsimuste korral võib pöörduda uuringu läbiviija Laura Roodvee poole, meiliaadressil laura.roodvee@ut.ee.

Vastamise järel klõpsa **Salvesta oma vastused**.


Tänulikult,
Laura

1. Mis meeldis Sulle mooduli "Ennetustegevused" enesekontrolli ülesannete juures? (Palun põhjenda/too näiteid) 


2. Mida soovitud teha mooduli "Ennetustegevused" enesekontrolli ülesannete juures teisiti? (Palun põhjenda/too näiteid) 

3. Kuidas hindad mooduli "Ennetustegevused" enesekontrolli ülesandeid skaalal 1 - 5? (1- üldse ei meeldinud; 2- ei meeldinud; 3- nii ja naa; 4- meeldis; 5- väga meeldis) 

(1) (2) (3) (4) (5)

4. Palun põhjenda eelmisele küsimusele vastusena antud hinnangut. 

5. Soovi korral saad siia lisada täpsustavaid kommentaare, mis toetaks nii klassi haldamise teema lugemismaterjalide kui ka enesetestide arendamist.

Vorm sisaldab kohustuslikke välju, mis on tähistatud märgiga  .

Salvesta oma vastused

Tühista

TAGASISIDE 3. moodulile

Režiim: Konfidentsaalne

Hea üliõpilanel!

Kõrvalpilk on tagasisidena väga oluline. Selleks, et e-kursuse "Klassi haldamise strateegiad" enesekontrolli harjutusi (ja seeläbi kogu klassi haldamise Moodle kursust) edaspidi õppijate jaoks paremaks ja kasulikumaks muuta, on Sul võimalus panustada sellesse tagasiside andmise kaudu.

Küsimustikus on kokku 4 avatud ja 1 vastusevariandiga küsimus. Küsimustele vastamine on anonüümne (e-posti aadresse ei koguta). Küsimustikule vastamine võtab aega ligikaudu 10 minutit.

Palume, et lisaksid küsimuste vastustesse konkreetseid näiteid ja soovitusi. Selliselt saab hästi enesekontrolli harjutusi õppijate jaoks kasulikumaks arendada.


Küsimuste korral võib pöörduda uuringu läbiiviija Laura Roodvee poole, meiliaadressil laura.roodvee@ut.ee.

Vastamise järel klõpsa **Salvesta oma vastused**.


Tänulikult,
Laura

1. Mis meeldis Sulle mooduli "Sekkumistegevused" enesekontrolli ülesannete juures? (Palun põhjenda/too näiteid) 


2. Mida soovitad teha mooduli "Sekkumistegevused" enesekontrolli ülesannete juures teistsiti? (Palun põhjenda/too näiteid) 

3. Kuidas hindad mooduli "Sekkumistegevused" enesekontrolli ülesandeid skaalal 1 - 5? (1- üldse ei meeldinud; 2- ei meeldinud; 3- nii ja naa; 4- meeldis; 5- väga meeldis) 

(1) (2) (3) (4) (5)

4. Palun põhjenda eelmisele küsimusele vastusena antud hinnangut. 

5. Soovi korral saad siia lisada täpsustavaid kommentaare, mis toetaks nii klassi haldamise teema lugemismaterjalide kui ka enesetestide arendamist.

Vorm sisaldab kohustuslikke välju, mis on tähistatud märgiga  .

Salvesta oma vastused

Tühista

TAGASISIDE kokkuvõtvale moodulile

Režiim: *Konfidentsiaalne*

Hea üliõpilanel!

Kõrvalpilk on tagasisidena väga oluline. Selleks, et e-kursuse "Klassi haldamise strateegiad" enesekontrolli harjutusi (ja seelabi kogu klassi haldamise Moodle kursust) edaspidi õppijate jaoks paremaks ja kasulikumaks muuta, on Sul võimalus panustada sellesse tagasiside andmise kaudu.

Küsimustikus on kokku 4 avatud ja 1 vastusevariandiga küsimus. Küsimustele vastamine on anonüümne (e-posti aadresse ei koguta). Küsimustikule vastamine võtab aega ligikaudu 10 minutit.

Palume, et lisaksid küsimuste vastustesse konkreetseid näiteid ja soovitusi. Selliselt saab hästi enesekontrolli harjutusi õppijate jaoks kasulikumaks arendada.

Küsimuste korral võib pöörduda uuringu läbivija Laura Roodvee poole, meiliaadressil laura.roodvee@ut.ee.

Vastamise järel klõpsa **Salvesta oma vastused**.


Tänulikult,
Laura

1. Mis meeldis Sulle mooduli "Kokkuvõttev moodul" enesekontrolli ülesannete juures? (Palun põhjenda/too näiteid) 


2. Mida soovitad teha mooduli "Kokkuvõttev moodul" enesekontrolli ülesannete juures teisiti? (Palun põhjenda/too näiteid) 

3. Kuidas hindad mooduli "Kokkuvõttev moodul" enesekontrolli ülesandeid skaalal 1 - 5? (1- üldse ei meeldinud; 2- ei meeldinud; 3- nii ja naa; 4- meeldis; 5- väga meeldis) 

(1) (2) (3) (4) (5)

4. Palun põhjenda eelmisele küsimusele vastusena antud hinnangut. 

5. Soovi korral saad siia lisada täpsustavaid kommentaare, mis toetaks nii klassi haldamise teema lugemismaterjalide kui ka enesetestide arendamist.

Vorm sisaldab kohustuslikke välju, mis on tähistatud märgiga  .

Salvesta oma vastused

Tühista

Lisa 5. Üliõpilaste hinnangud interaktiivsetele ülesannetele moodulite lõikes

Hinnang	Tagasisidet andnud vastajate arv			
	1. mooduli ülesanded	2. mooduli ülesanded	3. mooduli ülesanded	Kokkuvõtva mooduli ülesannetele
1 - üldse ei meeldinud				
2 - ei meeldinud				
3 - nii ja naa				
4 - meeldis	3	3	1	
5 - väga meeldis	5	5	7	8

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Laura Roodvee,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “Klassi haldamist käsitleva õppematerjali arendamine interaktiivsete ülesannetega ja õpetajakoolituse üliõpilaste arvamused ning soovitused õppematerjali ülesannetele”, mille juhendaja on Liina Lepp, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Laura Roodvee

16.05.2024